

uw kenmerk: AMINAL/MER/PR0090/06.165
ons kenmerk: IN.A.2006.35
vragen naar: Niko Boone
tel.: 02-558 18 75
datum:10/03/2006

Afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid Cel MER
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

**Betreft: Project-MER – Aminoal Afdeling Water – Waterhuishoudingsproject in de
vallei van de Begijnenbeek– Bespreking ontwerp-MER**

Geachte,

Hierbij enkele opmerkingen bij het ontwerp-MER – Aminoal Afdeling Water –
Waterhuishoudingsproject in de vallei van de Begijnenbeek

Met vriendelijke groeten,

Niko Boone

Vormelijke opmerkingen

P11: de nummering van de scenario's in de tekst komt niet overeen met de nummering zoals die op kaart 1.2 is weergegeven.

P12: onder 2.1 wordt verwezen naar kaart 1.2 i.p.v. naar kaart 1.1

P22: de oppervlakte Vlaams natuurreservaat is ter hoogte van Assent en ten westen van de Kloosterberg op dit ogenblik groter dan wat op kaart 2.6 wordt weergegeven.

P66: er wordt een schaal aangegeven van 0-3 om de combineerbaarheid waterberging-natuur weer te geven. In de tabellen op p78-79 wordt een schaal van 0-4 gebruikt.

P68: onder 3.3.2.2.1 wordt verwezen naar tabel 3.3.8. Dit moet tabel 3.2.8 (p62-64) zijn.

P78-79: legende toevoegen met betekenis van de kleuren en aangeven waarvoor de verschillende nummers van overstromingsregimes staan maakt de tabellen leesbaarder. Uitleggen waarvoor de vraagtekens staan.

P108: de N29 is de steenweg Tienen-Diest i.p.v. Leuven-Diest.

P111: figuur 5.3.1. zit niet in het kaartenboek, wordt figuur 3.2.5 bedoeld?

Inhoudelijke opmerkingen

P127: als milderende maatregel om spoorvorming en verdichting te vermijden wordt aangeraden om bij de werken rijplaten te gebruiken. Bijkomend kan gevraagd worden te werken op een moment dat de grondwatertafel op het laagste peil staat. Meestal is dat de periode augustus-september.

In de tekst wordt aangegeven dat de hoge sedimentlast van het overstromingswater voor een aanrijking van de bodem kan zorgen (p129) en dat afhankelijk van het natuurdoeltype dit al of niet een probleem vormt (p79). Voor een goede ontwikkeling van dottergraslanden zouden overstromingen geen probleem vormen. Er wordt gesteld dat de functiecombinatie waterberging-natuur voor dottergraslanden zelfs kansrijk is uitgaande van een grote sedimentlast en een matige waterkwaliteit. Als milderende maatregel wordt aanbevolen om een aangepast maaibeheer te voeren (p129, 147) zodat aanrijkingen door overstromingen teniet gedaan worden. Zoals op p76 wordt aangegeven vormt de Begijnenbeekvallei op zich al een voedselrijk systeem. Er wordt van uit gegaan dat de bodems fosfaatrijk zijn. Hierbij dient nog rekening gehouden dat in Vlaanderen de atmosferische stikstofdepositie hoog is. Een aangepast maaibeheer van dottergraslanden kan de huidige nutriëntenrijkdom/-aanvoer opvangen, maar volstaat niet om bijkomende nutriëntenaanvoer via overstromingswater (van matige kwaliteit) en aangevoerd slib (voornamelijk afkomstig van akkers en dus vaak extra aangerijkt met fosfaat (p76)) te compenseren. Dottergraslanden komen voor in de natuurlijke overstromingsgebieden van waterlopen en zijn bestand tegen overstromingen, maar de stelling dat de ontwikkeling van dottergraslanden kansrijk is in combinatie met overstroming met water van een matige kwaliteit en een hoge sedimentlast is ons inziens niet correct. Een aangepast maaibeheer als milderende maatregel, zowel voor de dottergraslanden als de andere overstroombare graslandtypes, is ontoereikend. De enige duurzame oplossing is het

verbeteren van de waterkwaliteit en het tegengaan van erosie in de omliggende landbouwgebieden. In de tekst dient hier dan ook meer nadruk op gelegd te worden.

P141: Er wordt gesteld dat bij de aanleg van een dwarsdijk in deelgebied 4 en ten gevolge van het rechtstreeks ruimtebeslag naar alle waarschijnlijkheid geen belangrijke natuurwaarden verloren gaan. Enkel afgeleid uit de BWK (versie 2.1) die bovendien aan dit perceel een waardering waardevol geeft lijkt dit een nogal snelle conclusie.

P141-142: Er wordt gesteld dat het ecotoopverlies door rechtstreeks ruimtebeslag door de dwarsdijk aan de Reustraat te verwaarlozen is omdat het perceel een gedegradieerd dottergrasland is waarvan een deel recent opgehoogd werd. Dottergrasland is een belangrijk natuurdoeltype in de Begijnenbeekvallei en wordt in de verschillende reservaatprojecten hersteld. Dit is ook mogelijk voor dit perceel. Om tot de conclusie te komen gaat men uit van een tijdelijke toestand. De potentiële waarde van dit gedegradieerde dottergrasland is hoger dan de te verwachte waarde van de vegetatie op de aan te leggen dijk.

Dit is ook een algemene opmerking bij de tekst. Bij de beoordeling gaat men telkens uit van de actuele toestand. Verschillende zones in de Begijnenbeekvallei hebben een natuurbestemming op het gewestplan, maken deel uit van het Vlaams ecologisch netwerk en/of worden beheerd als natuurreservaat. Door niet of verkeerd beheer is de ecologische waarde op veel plaatsen gedegradieerd. Het is evenwel de bedoeling om in het VEN die gedegradieerde vegetaties te herstellen en te komen tot hoogwaardige natuur. De geplande ingrepen en de gevolgen daarvan (zoals overstroming met voedselrijk water met een hoge sedimentlast) zijn mogelijk weinig nadelig voor de huidige vegetaties maar kunnen wel de doelstellingen op lange termijn in het gedrang brengen.

Of overstromingen al of niet een ecologisch probleem vormen heeft niet te maken met de al of niet beleidsmatige natuurfunctie van de betreffende percelen zoals mogelijk begrepen kan worden op p142 (7.3.4.2). Deelgebied 4 ligt bovendien in een bestemming agrarisch gebied met ecologisch belang.

De opgesomde plantensoorten op p142 (7.3.3) zijn grondwatergebonden maar zijn niet afhankelijk van kwel zoals dat bijvoorbeeld voor holpijp en bosbies wel het geval is. De opgesomde soorten wijzen eerder op natte standplaatsen en niet noodzakelijk op kwel.

Op p144 (7.3.4.3) wordt gesteld dat de bodem ter hoogte van ecotopen 54 en 68 op dit moment al vrij nat is. Er wordt verwacht dat de verondieping van de Begijnenbeek zal resulteren in nog nattere condities en meer kwel. Er kan echter niet zomaar gesteld worden dat de huidige vegetaties zich hierdoor nog beter zullen kunnen ontwikkelen. Volgens de BWK gaat het om natte ruigte met moerasspirea en grote zeggenvegetatie. Deze vegetaties komen voor bij bepaalde grondwaterstanden en bij een bepaald beheer. De grondwaterstanden kunnen evenwel te hoog worden voor deze vegetaties. Bovendien wordt bij hogere grondwaterstanden ook het beheer moeilijker. Beide percelen behoren tot het Vlaams natuurreservaat van de Begijnenbeekvallei. Om de gevolgen van de vernatting in te schatten dient gekeken te worden naar de doelstelling die binnen het Vlaams natuurreservaat voor deze percelen gekozen is.